

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820203424
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7820203424.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti Z. X., nar. XX. XX. XXXX, P. X., nar. XX. XX. XXXX a P. X.Ž., nar. XX. XX. XXXX, všetky maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Q.. D. Z., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Rožňava, dieťaťa rodičov: matky V. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. XXX, toho času V. XX, a otca V. X., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. XX, za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry T., N.. X. V., XXX XX T. X, v konaní o návrhu Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Š. XXX, XXX XX T., o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava n a r i a ě u j e nad maloletými deťmi Z. X., nar. XX. XX. XXXX, P. X., nar. XX. XX. XXXX a P. X., nar. XX. XX. XXXX, ústavnú starostlivosti, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny F..

II. Súd matku V. R., nar. XX. XX. XXXX, a otca V. X., nar. XX. XX. XXXX z a v ä z u j e každého samostatne vyživovacou povinnosťou na každé dieťa v minimálnom zákonnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vopred, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vždy na účet zariadenia, v ktorom bude vykonávaná ústavná starostlivosť, toho času Centra pre deti a rodiny F..

III. Týmto sa z r u š u j e neodkladné opatrenie, nariadené Okresným súdom Rožňava, sp. zn. 7P/247/2019 - 22 zo dňa 30. 09. 2019, ktorým boli maloleté deti Z. X., nar. XX. XX. XXXX, P. X., nar. XX. XX. XXXX a P. X., nar. XX. XX. XXXX, zverené do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny F..

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny T. svojim návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 08. 09. 2020 žiadal, aby súd nad maloletými deťmi Z., P. a P. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú budú maloleté deti naďalej vykonávať v Centre pre deti a rodiny F. a zároveň, aby súd zaviazal rodičov maloletých detí k vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom. Písomné podanie odôvodnil tým, že maloleté deti pochádzajú z mimomanželského vzťahu matky V. R. a otca V. X.. Uznesením Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 7P/247/2019 zo dňa 30. 09. 2019, boli maloleté deti Z., P. a P. dočasne zverené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny F. z dôvodu, že rodičia maloletých detí nežili spolu a zanedbávali osobnú starostlivosť a výchovu nad maloletými deťmi, ako aj zdravotnú starostlivosť. Na základe vykonaného sociálneho šetrenia v rodine maloletých detí je zrejmé, že matka maloletých detí žije spolu so svojim novým priateľom v chatrči, kde bola zistená prítomnosť požívania alkoholických nápojov zo strany matky maloletých detí. Otec maloletých detí sa v tom čase

nachádzal v nemocnici, pretože utrpel poranenia nôh. Navyiac otec maloletých detí bol podozrivý zo spáchania trestného činu sexuálneho zneužívania, o ktorom oznámenie podal úrad práce orgánom činným v trestnom konaní. Matka, ani otec maloletých detí nemajú ani v súčasnosti vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletých detí do ich prirodzeného prostredia, ani nevyvíjajú žiadnu snahu o zlepšenie ich sociálnych podmienok, ako ani pre vytvorenie riadnych podmienok pre riadnu starostlivosť a výchovu o maloleté deti, pričom ani nepociťujú potrebu zmeny k ich lepšiemu spôsobu života rodiny.

2. Zástupca Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T. na pojednávaní naďalej trval na podanom návrhu a navrhol, aby súd nad maloletými deťmi Z., P. a P. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny F. a navrhol, aby súd zaviazal rodičov maloletých detí k vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom v minimálnom zákonom rozsahu, vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené deti, do 15-teho dňa vždy na účet zariadenia, ktorom sa bude vykonávať ústavná starostlivosť. V rodine maloletých nedošlo k žiadnym zmenám pomerov, naďalej nemajú vytvorené podmienky pre riadnu výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Otec maloletých detí má problém s užívaním alkoholu vo väčšom množstve a pod ich vplyvom má nekontrolované správanie. Maloleté deti boli opakovane z ústavnej starostlivosti navrátené do ich prirodzeného prostredia, teda do osobnej starostlivosti a výchovy otca, ale otec zakaždým zlyhal.

3. Otec maloletých detí na pojednávaní nesúhlasil s návrhom ohľadne zverenia maloletých detí do ústavnej starostlivosti, pretože chce, aby maloleté deti boli jemu zverené a chce sa o ne riadne starať. K svojmu príjmu uviedol, že dostáva podporu vo výške 135,- Eur mesačne. Výživné na maloleté deti neplatí, pretože nie je zamestnaný kvôli prebiehajúcej pandémie COVID-19. Alkohol užíva len vtedy, keď má chuť, ale snaží sa nepiť, aby dostal deti späť do svojej osobnej starostlivosti. Pokiaľ ide o trestný čin sexuálneho zneužívania, k tomu uviedol, že sa žiadneho trestného činu nedopustil, pretože si to ľudia na neho len vymysleli. K matke maloletých detí sa vyjadril, že sa o maloleté deti vôbec nezaujíma a v čase, keď žili spolu v spoločnej domácnosti, tak on robil všetko, varil a staral sa o deti.

4. Prokurátorka Okresnej prokuratúry T. na pojednávaní uviedla, že návrh ohľadne nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi je dôvodný, pretože matka vôbec nemá záujem o maloleté deti a otec nie je schopný dlhodobjšie riadne zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, o čom svedčí aj skutočnosť, že maloleté deti boli opakovane umiestňované do ústavnej starostlivosti, kde je zabezpečovaná riadna výchova, starostlivosť a je zabezpečený ich zdravý vývoj. Čo sa týka podozrenia otca maloletých detí zo spáchania trestného činu sexuálneho zneužívania, trestné konanie nebolo začaté, pretože nebola naplnená skutková podstata tohto trestného činu, aj keď došlo k orálnemu styku medzi otcom maloletých detí a jeho známym Kristiánom Karalom neboli pri tom maloleté deti, ktoré by videli akt medzi uvedenými osobami.

5. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

6. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

7. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

8. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok

9. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

10. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

11. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Súd sa oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu a to rodnými listami maloletých detí, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T., potvrdením o poberaní peňažného príspevku u otca maloletých detí, matky maloletých detí, správou z Centra pre deti a rodiny F., správou Sociálnej poisťovne - pobočka T., správou Obecného úradu V., správou z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T. o vykonanom šetrení, ako aj celým obsahom predmetného spisu.

18. Uznesením Okresný súd Rožňava, sp. zn. 7P/247/2019 - 22 zo dňa 30. 09. 2019, právoplatným dňa 05. 11. 2019, boli maloleté deti Z., P. a P. dočasne zverené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny F. z dôvodu, že rodičia maloletých detí spolu nežili a zanedbávali osobnú starostlivosť o maloleté deti.

19. Zo správy Centra pre deti a rodiny F. zo dňa 24. 09. 2020 je súdu zrejmé, že maloletá Z. X.J. je žiačkou 3. ročníka Špeciálnej základnej školy v F., kde dosahuje veľmi slabé výsledky a potrebuje intenzívne usmernenie, keďže jej je diagnostikovaná porucha učenia. Fyzicky je zdravá, zvláda udržiavanie rovnováhy, individuálnej cvičenia a základy niektorých športov. Celkový zdravotný stav je maloletej v súčasnosti dobrý, pravidelne absolvuje preventívne stomatologické a lekárske prehliadky. Maloletý P. je žiakom 1. ročníka Základnej školy v F.. V škole dosahuje dobré vzdelávacie výsledky. V oblasti kognitívnej a grafomotorickej boli u maloletého zaznamenané vývinové rezervy. V pracovno - motivačnej oblasti sú pozorované mierne prejavy nezrelosti, konkrétne potreba usmerňovania, pomalšie tempo. Z dôvodu dyslalickej výslovnosti a slabšie rozvinutých komunikačných schopností je odporúčaná logopedická starostlivosť. Celkový zdravotný stav maloletého je v súčasnosti dobrý,

pravidelne navštevuje preventívne stomatologické a lekárske prehliadky. Maloletá P. X. navštevuje predškolské zariadenie v F.. Z dôvodu, že maloletá nerozpráva, cieľom výchovného plánu je rozvíjanie rečí, návšteva logopedickej poradne, upevňovanie pocitu bezpečia, podpora a vedenie k samostatnosti. Celkový zdravotný stav maloletej je v súčasnosti dobrý, pravidelne absolvuje preventívne stomatologické a lekárske prehliadky. Matka maloletých detí o deti neprejavuje záujem, neudržiava s nimi telefonický ani písomný kontakt. Naopak otec maloletých detí o deti prejavuje vážny záujem. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov sa na osobnú návštevu nedostavuje do centra, ale pravidelne telefonicky kontaktuje maloleté deti. Taktiež im pravidelne píše a posiela listy.

20. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T. zo dňa 25. 09. 2020 je súdu zrejmé, že V. R. nie je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, ani poberateľkou rodičovského príspevku. V. X. je poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 134,20 Eur.

21. Zo správy Obec V. zo dňa 28. 09. 2020 je súdu zrejmé, že rodičia maloletých detí spolu nežijú, pretože matka maloletých detí žije so svojim novým priateľom.

22. Zo správy Sociálnej poisťovni - pobočka T. zo dňa 28. 09. 2020 je súdu zrejmé, že V. R. a V. X. nepoberajú žiadnu dávku v nezamestnanosti, ani dávku nemocenského poistenia.

23. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T. zo dňa 01. 10. 2020 je súdu zrejmé, že bytové, majetkové, rodinné, finančné a osobné pomery sa v rodine maloletých detí od podaného návrhu zo dňa 04. 09. 2020 nezmenili. Otec maloletých detí obýva murovaný dom, ktorý pozostáva z jednej miestnosti. V dome je zavedená električka, ale vodu si nosí z blízkeho zdroja. Hygiena a čistota je na nižšej úrovni. Otec sa o maloleté deti zaujíma, ale rizikom je sklon k nadmernému užívaniu alkoholu a opakované umiestnenie detí do zariadenia neodkladnými opatreniami z dôvodu ich ohrozenia života a zdravia. Matka maloletých detí býva striedavo v osade so svojim novým priateľom, ktorá sa o svoje deti žiadnym spôsobom nezaujíma a neprejavuje o nich žiaden záujem. Sama ako matka by sa o deti nevedela postarať, nakoľko je na nižšej mentálnej úrovni.

24. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania a zistenia vyššie uvedeného skutkového stavu súd konštatuje, že bude v najlepšom v záujme maloletých detí Z., P. a P., aby naďalej zotrvali v ústavnej starostlivosti, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny F., kde sú zabezpečované ich všetky potreby a ktorá v plnej miere plní svoj účel. Súd poukazuje na tú skutočnosť, že matka maloletých detí sa o deti žiadnym spôsobom nezaujíma a neprejavuje žiaden záujem. Čo sa týka otca maloletých detí, tak medzi ním ako otcom a maloletými deťmi je síce vytvorený emocionálny vzťah, ale súd ako riziko vidí najmä jeho sklon k nadmernému požívaniu alkoholických nápojov a opakované umiestnenie maloletých detí do centra, z dôvodu ich ohrozenia života a zdravia. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže rodičia maloletých detí nemajú vytvorené vhodné podmienky pre riadnu starostlivosť a výchovu o maloleté deti, súd rozhodol tak, že nad maloletými deťmi Z., P. a P. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny F..

25. Zároveň súd konštatuje, že vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom nezanikla v dôsledku nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, a preto bol súd povinný rozhodnúť aj o rozsahu ich vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom. Z vykonaného dokazovania je súdu zrejmé, že rodičia maloletých detí sú v súčasnosti bez zamestnania, teda nemajú pravidelný príjem, a preto súd zaviazal matku a otca maloletých detí k vyživovacej povinnosti na maloleté deti Z., P. a P. v minimálnom zákonom rozsahu, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určené Zákonom č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

26. Platobné miesto platenia výživného rodičov maloletých detí bolo určené na účet zariadenia, v ktorom bude vykonávaná ústavná starostlivosť maloletých detí, t.j. Centrum pre deti a rodiny Dobšiná a deň zročnosti bol určený vždy do 15. dňa mesiaca vopred. Výživné bolo určené počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. (§59 ods.1 CMP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).